

**Česká školní inspekce
Karlovarský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIK-41/20-K

Název	Základní škola a lesní mateřská škola Čtyřlístek
Sídlo	Poštovní 160/17, 353 01 Mariánské Lázně
E-mail	ctyrlistekml@seznam.cz
IČ	01407104
Identifikátor	691005001
Právní forma	Školská právnická osoba
Zastupující	Mgr. Lucie Straková
Zřizovatel	Mgr. Lucie Straková, Hlavní třída 313/100, 353 01 Mariánské Lázně
Místo inspekční činnosti	Poštovní 160/17, 353 01 Mariánské Lázně
Termín inspekční činnosti	27. 1. 2020 – 29. 1. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Inspekční činnost na podnět podle § 174 odst. 6 školského zákona.

Charakteristika

Základní škola a lesní mateřská škola Čtyřlístek (dále „škola“) vykonává činnost lesní mateřské školy, základní školy, školní družiny a školní jídelny – výdejny.

Základní škola vzdělávala k datu inspekční činnosti 51 žáků, z toho 29 na prvním stupni. Evidovala jedenáct žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, z toho šest žáků vzdělávaných podle individuálního vzdělávacího plánu, a tři žáky s odlišným mateřským jazykem. Vzdělávání je poskytováno za úplatu.

Škola má školní jídelnu – výdejnu, která vydává obědy pro žáky a zaměstnance školy. Strava je přivážena od poskytovatele stravovacích služeb z nedaleké provozovny. Škola je zapojena do projektů Ovoce a zelenina do škol a Školní mléko.

Informace o škole jsou dostupné na webových stránkách školy www.ctyrlistekml.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Koncepční záměr vybudovat školu se všemi ročníky prvního a druhého stupně s nižším počtem žáků ve třídách se ředitelce daří realizovat. Cíle rozvoje tomuto záměru odpovídají, jsou věcně zaměřené na budování školy rodinného typu se vstřícným přístupem k žákům a jejich zákonným zástupcům, s důrazem na výchovu ke zdraví a podporu aktivního učení. Škola průběžně zlepšuje materiální podmínky pro vzdělávání, od poslední inspekční činnosti v roce 2018 vybudovala novou učebnu pro žáky druhého stupně (8. a 9. ročník), moderní vybavení v oblasti informačních a komunikačních technologií přispívá k názornosti výuky.

Zatím se nepodařilo stabilizovat pedagogický sbor, ve škole dochází k častým personálním změnám, a i když pedagogové cíle rozvoje školy sdílejí, překážkou v naplňování cílů je chybějící odborná kvalifikace a krátká pedagogická praxe některých z nich. Ředitelka sleduje a vyhodnocuje fungování školy, poskytuje učitelům metodickou podporu, učitelé vzájemně sdílejí své zkušenosti, což přispívá k budování příznivého klimatu. Zajistit větší pestrost metod výuky vedoucích k činnostnímu učení se však zatím ne zcela daří. Činnosti výchovného poradce i školního metodika prevence zajišťuje ředitelka školy. Vzhledem k širokým povinnostem ředitelky školy není práce školního poradenského pracoviště směrem k žákům plně efektivní.

Od školního roku 2019/2020 ředitelka aktualizovala pravidla činnosti školy. Ve školním řádu např. zpřesnila kritéria pro průběžné hodnocení výsledků vzdělávání žáků (bodovým systémem), stanovila pravidla pro organizaci výuky ve skupinách na druhém stupni (např. dělení žáků na výuku anglického jazyka podle stupně pokročilosti, skupinové vzdělávání žáků 6. a 7. ročníku, 8. a 9. ročníku). Motivaci žáků k učení posiluje zapojení školy do různých projektů, zaměřených např. na podporu rozvoje jazykové gramotnosti (přítomnost cizinců ve výuce, spolupráce s partnerskou školou ve Spolkové republice Německo), na soudobé dějiny (projekt společnosti Post Bellum Příběhy našich sousedů) a environmentální vzdělávání a výchovu. Chybí však důslednější kontrola naplňování školního vzdělávacího programu, např. v předmětu Tvoření nebyly ve školním roce 2018/2019 žákům osmého a devátého ročníku zprostředkovány vzdělávací obsahy (učivo) podle platného školního vzdělávacího programu.

Na základě vlastního hodnocení činnosti školy přijala ředitelka opatření v oblasti inkluzivního vzdělávání, které spočívá v omezení povolování přestupů žáků s poruchami učení a chování z druhého stupně jiných základních škol. Někteří tito žáci se obtížně přizpůsobují školnímu režimu, což má negativní vliv na výsledky vzdělávání. Systém péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami zatím není dopracovaný, chybí nastavení

postupů pro pedagogickou diagnostiku a následná cílená opatření, jak zvládat problémové situace ve výuce, s nimiž většina vyučujících nemá zkušenosti.

Klima školy je ovlivněno filozofií zaměřenou na vytváření přirozeného společenství se vstřícným přístupem k žákům a jejich potřebám. Žáci se bez problémů orientovali v prostorách školy, po kterých se mohli o přestávkách volně pohybovat a navazovat kamarádské vztahy se žáky z jiných tříd. Ke sdílení společných zážitků a plánování akcí je využíván školní parlament, jeho členy jsou všichni žáci školy. V učebně prvního ročníku, která slouží také jako školní družina, nevěnovali někteří vyučující v průběhu dne dostatečnou pozornost uložení některého sportovního náradí a náčiní, což je s ohledem na stanovená pravidla umožňující volný pohyb žáků po škole a možnou manipulaci s některými cvičebními prvky rizikem vzniku úrazu.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Výuka na prvním i druhém stupni většinou probíhala ve třídách se spojenými ročníky, byla připravená, měla stanovený cíl, který vycházel ze školního vzdělávacího programu. Organizace výuky a motivace činností byly ovlivněny zkušenostmi vyučujících. V některých hodinách se dařilo žáky aktivizovat vhodnou motivací, využitím pomůcek či pracovních sešitů a střídáním různých aktivit. Ve sledovaných hodinách na prvním i druhém stupni převažovala frontální výuka, ojediněle byla zařazena práce ve skupinách či dvojicích nebo samostatná práce. Někteří vyučující vhodně využívali mezipředmětové vztahy a souvislost obsahu výuky s reálnými situacemi každodenního života. Využití samostatné práce bylo efektivní v některých hodinách na druhém stupni. Ve výuce matematiky byla využita ke zprostředkování, resp. také procvičování vzdělávacího obsahu dvou různých ročníků, v dějepisu pak žáci plnili na několika stanovištích úkoly, při nichž zpracovávali informace z různých zdrojů, a to buď zcela samostatně, nebo s dopomocí učitele. Vyučující si zpravidla ověřovali, zda žáci rozumí pokynům a pochopili zadané úkoly, případně jim pomohli a zadání dovysvětlili. Zřetelná byla snaha zapojit všechny žáky, aby i slabší žáci zažili úspěch. Žáci se nebáli učitele oslovit a obrátit se na ně s přáním nebo prosbou o pomoc. Využití vědomé práce s chybou pro rozvoj kompetencí k učení bylo zaznamenáno jen ojediněle. V některých hodinách chyběla diferenciací činností podle věku žáků, nebo jejich individuálních potřeb a schopností. Prostor pro zlepšení je v hodnocení dosažení cíle hodiny a v průběžném i závěrečném vzájemném hodnocení a sebehodnocení žáků, které by vedlo k posilování zodpovědnosti za vlastní výkon, a které ve sledovaných hodinách většinou chybělo. V některých hodinách na prvním stupni byl patrný neklid a nekázeň, někteří žáci neměli osvojené či zcela upevněné pracovní návyky, což rušilo průběh hodiny i některé žáky, kteří se potřebovali na práci více soustředit. Ojediněle byly projevy nekázně (impulzivita jako projev poruchy chování) zaznamenány také ve výuce na druhém stupni. Někteří vyučující tolerovali ve výuce či o přestávkách ojedinělé případy projevu žáků, které již hraničily s normami přijatelného společenského chování. V hodině tělesné výchovy cvičili někteří žáci v oblečení (džíny), které omezovalo pohyb a správné provádění cviků.

Asistentky pedagoga mají ve vyučovacích hodinách spíše pomocnou roli, do přímé práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo ostatními žáky ve třídě se zapojovaly minimálně.

V rámci poskytování podpůrných opatření docházejí dva žáci na předmět speciálně pedagogické péče. Podpůrné opatření však není žákům poskytováno pravidelně po celý školní rok. Žáci nemají pevně stanovenou vyučovací hodinu jeho uskutečňování, na výuku docházejí dle časových možností vyučujícího. Vzhledem k uvedené organizaci mají tito žáci

ztížené podmínky pro zvládnutí výstupů v předmětech, kde nepravidelně chybí, přichází o část výkladu učitele, nebo procvičování učiva.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Při ověřování naplnění vzdělávacích cílů podle školního vzdělávacího programu pedagogové využívají individuální hodnocení (hodnocení ústního projevu, písemných prací, testů a projektů, apod.). Externí nástroje k ověření nastavení vlastních hodnotících škál ve vztahu k očekávaným výsledkům vzdělávání podle školního vzdělávacího programu škola dosud nevyužívá.

Individuální výsledky vzdělávání žáků jsou sledovány průběžně, souhrnně pak při jednání pedagogické rady. Informace o průběhu a výsledcích vzdělávání žáků škola předává zákonným zástupcům prostřednictvím žákovské knížky v listinné podobě, tzv. hodnotících listů a pravidelně organizuje třídní schůzky. Z namátkové kontroly žákovských knížek žáků druhého stupně v průběhu inspekční činnosti bylo zjištěno, že ne všichni vyučující respektují zásadu včasného informování zákonných zástupců o výsledcích vzdělávání žáka, žákovské knížky nebyly také zpravidla využity ke čtvrtletnímu sebehodnocení žáka, které je deklarováno v pravidlech pro hodnocení jako jeden z nástrojů této formy hodnocení.

V souladu s pravidly nastavenými pro hodnocení výsledků vzdělávání jsou žáci prvního až třetího ročníku hodnoceni na vysvědčení slovním hodnocením, to je používáno k hodnocení prospěchu v některých předmětech i na druhém stupni u žáků s vývojovými poruchami učení, žáci čtvrtého až devátého ročníku jsou na vysvědčení hodnoceni s využitím klasifikace. Ve školním roce 2018/2019 byla na vysvědčení celkovým stupněm prospěl/a s vyznamenáním hodnocena většina žáků prvního stupně, jen dva žáci stupněm prospěl/a, na druhém stupni neprospěl jeden žák, který ukončil povinnou školní docházku v nižším než devátém ročníku, dvě třetiny žáků prospěly a šest prospělo s vyznamenáním. Žák, který plnil povinnou školní docházku v zahraničí, vykonal úspěšně komisionální zkoušky z příslušného předmětu. Všech pět žáků, kteří ukončili v daném školním roce povinnou školní docházku, z toho dva žáci nižšího než devátého ročníku, projeví zájem pokračovat ve vzdělávání na střední škole.

Škola se zabývá příčinami nepřítomnosti žáků ve škole, případy dlouhodobé či často se opakující nepřítomnosti žáků nejsou časté. Ředitelka je řešila se zákonnými zástupci, ve dvou případech využila odborné pomoci školského poradenského zařízení.

Škola prezentuje výsledky své práce při kulturních akcích ve městě, pořádá sportovní soutěž pro menší školy z okolí. Rozvoj nadání škola podporuje zapojováním žáků do různých sportovních a vědomostních soutěží a olympiád, úspěchem je postup žáka druhého stupně do krajského kola olympiády v anglickém jazyce.

Primární prevence je ve škole realizována v rámci výuky předmětů, částečně na akcích školy. Minimální preventivní program je nastaven pouze obecně, nezaměřuje se cíleně na problematiku situace ve škole, nezahrnuje např. vytipování prostor, kde je zvýšené riziko výskytu problémového chování žáků a následně přijetí opatření k jeho minimalizaci (např. posílení dohledu nad žáky). Pokud se ve škole vyskytne problémové chování žáků, škola situaci řeší nejprve individuálním pohovorem se žákem, následně v komunitním kruhu technikami zaměřenými na předávání zkušeností a stanovení hodnot mezi žáky navzájem. Škola nemá stanovený systém řešení rizikových a krizových situací. Vyhodnocování chování žáků je nejjednodušší stejně jako jeho řešení. Školní poradenství zaměřené na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami není systematické. Škola nezajišťuje v plném rozsahu

podpůrná opatření dle doporučení školských poradenských zařízení. Neprojednává potřebné změny podpůrných opatření dle aktuálních potřeb žáků.

Závěry

Vývoj školy

- Škola prezentuje výsledky své práce při kulturních akcích ve městě. O její činnost je ze strany veřejnosti zájem.
- Od poslední inspekční činnosti v roce 2018 se nepodařilo stabilizovat pedagogický sbor.

Silné stránky

- Motivaci žáků k učení posiluje zapojování školy do různých projektů souvisejících např. s výukou soudobých dějin a cizích jazyků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Kvalitu výuky dlouhodobě negativně ovlivňuje nestabilita v pedagogickém sboru, chybějící odborná kvalifikace případně krátká pedagogická praxe většiny vyučujících. Metodická podpora učitelům ze strany ředitelky je z důvodu častých změn v personálním obsazení školy málo účinná, ve výuce chyběla větší diferenciací a pestrost vzdělávacích aktivit. Systém podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami není dopracovaný, některá podpůrná opatření nejsou žákům poskytována v potřebném rozsahu dle doporučení školského poradenského zařízení.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Ve třídách se spojenými ročníky diferencovat výuku podle věkových zvláštností žáků ve vztahu k očekávaným výstupům školního vzdělávacího programu.
- Zaměřit se na využívání širšího spektra vyučovacích metod a jejich diferenciací s ohledem na vzdělávací potřeby žáků.
- Podpůrná opatření žáků se speciálními vzdělávacími potřebami využívat v plném rozsahu a sledovat jejich účinnost.

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školy dosahuje v základní škole výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30. 6. 2020 odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření, přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina z 10. prosince 2012 včetně dodatků
2. Jmenování do funkce ředitelky školy s účinností od 14. září 2012
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení z 31. prosince 2019
4. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (doklady o dosažení nejvyššího vzdělání a osvědčení o dalším vzdělávání)
5. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2019/2020 z 26. srpna 2019
6. Školní matrika vedená k datu inspekční činnosti
7. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Krok za krokem spolu k cíli s platností od 1. 9. 2017
8. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Krok za krokem spolu k cíli s platností od 1. 9. 2019
9. Třídní knihy vedené ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020 k datu inspekční činnosti
10. Záznamy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020 k datu inspekční činnosti
11. Školní řád s platností od 26. srpna 2019
12. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání s platností od 5. května 2014
13. Rozvrh vyučovacích hodin ve školním roce 2019/2020
14. Přehledy průběžného hodnocení žáků ve školním roce 2018/2019
15. Dokumentace výchovného poradce pro školní rok 2019/2020
16. Doporučení školských poradenských zařízení platná pro školní rok 2019/2020
17. Individuální vzdělávací plány na školní rok 2019/2020 pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami dle doporučení školských poradenských zařízení
18. Dokumentace školního metodika prevence – Minimální preventivní program pro školní rok 2019/2020
19. Vybrané žákovské knížky žáků druhého stupně k datu inspekční činnosti
20. Zápis z jednání ČŠI s ředitelkou školy z 29. ledna 2020.

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Marie Vrátníková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Marie Vrátníková v. r.

Mgr. Milena Jíšová, školní inspektorka

Milena Jíšová v. r.

Mgr. Jitka Kacálková, školní inspektorka

Jitka Kacálková v. r.

Bc. Věra Weberová, kontrolní pracovnice

Věra Weberová v. r.

V Karlových Varech 25. února 2020

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Lucie Straková, ředitelka školy

Lucie Straková v. r.

V Mariánských Lázních 2. března 2020